

ETỌŃỌ NTAK ENAM EDIOMI

Exodus 34:1-35

ỌYỌHỌ UKPEP-ŃKPỌ 69

Eke Ikpọ Owo

IKỌ IBUOT: “Ndien Jehovah ọbiọᅇ enye ke iso, ataña ete, Jehovah, Jehovah, Abasi mbọm, ye mfọn, ye anyan ime, awak ima ye akpanikọ” (Exodus 34:6)

I Eritọᅇ Ntak Nnam Ediomini Ke Obot Sinai

1. Ema enọ Moses uyo ndidọk Obot Sinai ikpọᅇ ndibọ ibet Abasi emi etọᅇde ntak ewet ke itiat ᅇwed, Exodus 34:1-4; Deuteronomy 10:1-4
2. Abasi ama onyime Moses ini kiet efen ke ndiyarade Idemesie nᅇ enye ᅇkan nte ekedide ke akpa nte ekeᅇwọᅇde, Exodus 34:5-7; 33:19; James 4:8; Psalm 73:28; Hebrew 10:22
3. Moses akatuak ibuot ọᅇ Abasi ye uteᅇ onyuᅇ owut nsuhọre idem ye spirit ima esie ke ndida mfọn emi Abasi enyenede ye enye mkpe Abasi ubọk mbaña Israel, Exodus 34:8, 9; Deuteronomy 10:10, 11
4. Abasi ọbọᅇ ebeᅇ Moses onyuᅇ anam ediomini ye nditọ Israel emi edisude ke mmọ esukde ibuot enọ Ibet, Exodus 34:10, 11; Deuteronomy 10:12-22; 11:1-32

II Idaha Ediomini Ye Se Enye Okoyomde

5. Akpa ᅇkpọ ekedi ndiyak idem nᅇ Abasi ofuri-ofuri, Exodus 34:12-17; Matthew 22:36-39; Luke 14:26-33; 5:27, 28; 18:29, 30; ᅇwed Mbon Philippi 3:8
6. Ekenim mme Usọᅇ Nsaña-mbe, Pentecost ye Mme Ataya, uwa ye erifak akpan, enọ akpa mfri ye Sabbath ke urua ke urua ndiᅇwam ke ndituak ibuot nᅇ Abasi ke nsinsi ke iso mmọ, Exodus 34:18-28; Leviticus 23:1-44; Numbers 9:1-14; Deuteronomy 16:1-17

III Editiᅇ Ediomini Emi Nᅇ Nditọ Israel

7. Iso Moses ama ayama ye ubọᅇ Abasi oto nte enye ekebighide ke ebuana esie ye Abasi emi ekedide idiọᅇ ke ndisọᅇ nte ke Abasi ama onyime utom anditiᅇ ntiᅇ-nnim ikọ Esie, Exodus 34:29, 30; Matthew 17:2, 3; Deuteronomy 34:10
8. Moses nte eti asaña-utom Abasi ama etiᅇ ikọ Abasi ọᅇ kpukpru nditọ Israel, Exodus 34:31, 32; Isaiah 62:6; Utom Mme Apostle 6:4; 20:28; 1 ᅇwed Timothy 4:6; 1 Peter 5:2-4; 4:10; 1 ᅇwed Corinth 4:1, 2
9. Ke ntak uᅇwana iso Moses, enye ekenyene ndiyara ufuk-iso ke ini etiᅇde ikọ ọᅇ nditọ Israel, Exodus 34:33-35; 2 ᅇwed Corinth 3:7-18

SE EKPEPDE EBAÑA

Se Nnyin Ikemede Ndikpep Nto Nditọ Israel

Ke ediwak ukpep-ᅇkpọ emi ekebede, ima ikpep ibaña ini ekim ye nnanenyin ke mbuk nditọ Israel. Ke ini mmọ ekedude ke usuhọre Obot Sinai, mmọ ema ekop nte Abasi etiᅇde ikọ edi mmọ efiak edem enyuᅇ esin ndiyak Enye ewet Mbet Esie ke esit mmọ (Mme ᅇke 3:3; 7:3; Jeremiah 31:31-34).

Ke ini Moses ekebighide ndisuhọre ke Obot Sinai, nditọ Israel ewọᅇre etiene ndem, enam eyen-enaᅇ ke gold enyuᅇ enuhọ enọ enye, emi akanamde Abasi eneᅇere ọᅇ mmọ ufen. Edi akpanikọ nte ufen emi ama okpon akan nte nditọ Israel ekekerede ke akpa, koro akpa editua-mkpọfiọk mmọ ikekemeke ndinam etọᅇ ntak enyene kpukpru edidiọᅇ emi mmọ ekenyenede ke eritọᅇ. Moses ekenyene ndikpe ubọk mbaña mmọ ke ini ke ini man oto do kpukpru mme ᅇwọᅇ-nda mfọn Abasi ekpetọᅇ ntak edi eke mmọ. Nte nnyin iduᅇre mme edinam Abasi ye nditọ Israel, ọᅇde ke ini emi Abasi esinde mmọ ke ini Enye ekebemde iso etiᅇ ọᅇ Moses abaña idiọk-ᅇkpọ ukpono-ndem tutu osim ini emi mmọ efiakde etọᅇ isaᅇ ᅇka Canaan (Numbers 10:11-13), imokut mme ata ᅇwọᅇ-nda akpanikọ.

Akpa, nnyin ikut ata idiọk emi odude ke owo ndisin Abasi ye ntut-utọᅇ ke Mbet Abasi. Udiana, nnyin ikut nnenen ye ọyọᅇ ufen emi etienede utọ edisin oro, edieke akade iso, edi Abasi ndisin anam-idiọk oro, ndien ibọᅇke ọyọᅇ ᅇkabaresit akpanikọ ke ᅇkaᅇ anam-idiọk ekeme ndikpuhọre uduak Abasi nnyuᅇ ntọᅇ ntak nda enye ndian ke ima ye Abasi. Ọyọᅇ ita, nnyin ikut nte ido ye mme edu-uwem ada usuᅇ akpanikọ nte ewọᅇde eda ke uwem akwa owo emi Moses, emi okonyimede ndiyak kpukpru ekikere ke abaña idem esie ndien ada ke mkpe-ubọk ke abaña mmọ emi Abasi okonimde enye ndise mbaña. Ọyọᅇ inaᅇ, nnyin ikut nte edide akpan-ᅇkpọ Abasi ndidu ye nnyin kpukpru ini; ᅇko nditọ Israel ekpeketaba mme edidiọᅇ ikpọhidem ye ukpọᅇ edieke Moses mikpekepehe ubọk inọ mmọ.

Oyohọ ition, nnyin imokut nte Abasi odomode ikọt Esie, kpa ikọt Esie emi Enye eneñerede asat onyūn ekpep, man Enye otim ofiok se idude ke esit mmọ. Oyohọ itiokiet, nnyin ikut utibe akpanikọ emi owutde idem ete, Abasi eyesañ ekpere kpukpru owo emi esañade ekpere Enye, ndien ikpat kiet kiet emi isañade ikpere Enye, toñode ke enyōn obot, me ebefē eyeda mfōn-nkan eriyarare akwa enyīn Esie ye ubōn uduot Esie ọsok nnyin. Oyohọ itiba, nnyin imokut idaha ebuana eke nnyin inyenede ke ediomi ye Abasi, nsukibuot ye nsin ifik ke utom emi mibiañake, ata ñkop uyo nnọ uduak Esie emi eyararede, ye edinam akpanikọ ke kpukpru oruk mfōn emi enode nnyin. Ke akpatre, ke ndusuk ibio ibio mbuk akpanikọ emi eyarare enọ nnyin eto ibuot ñwed mbuk uwem nditọ Israel (1 Ñwed Corinth 10:1-11), nnyin ikut idiōñ ubōn eke editienede nnyin ke ini nnyin itienede Abasi ke ofuri esit nnyin, inam mme utom emi Abasi ọñode nnyin ke abañ kiet eken, iwa idem, ikpe ubok ke akpanikọ ibañ mmọ emi etakde ke idiok-ñkpọ, imek ndikpono enyīn Abasi ikan ndida ubōn nnọ idem nnyin, inyūn ituak ida ke Ikọ Abasi inyūn itre ndinyene ebuana ye mmọ emi mimaha ndimum kpukpru item Esie ñkama.

Idomo Moses

Abasi onyime edomo mme ọkworo-ikọ Esie ediwak ini ye ke nsio-nsio usuñ. Owo ekeme ndikere ete ke Moses ama otim ọbọ oyohọ ukpep-ñkpọ ke isua 40 emi enye okodude nte adia-akpa ebekpo isōñ Egypt adian ye ukem ini oro emi enye abiatde ndikpeme mme erōn ete-añwan esie ke akai-ikọt. Edi akpanikọ nte ke Moses ama enyene akamba ñkọri ke spirit ke ini oro. Enye emi ke mbuotidem ekesinde ñkpọ-uto isōñ Egypt, onyūn emekde ndidu ye nditọ Hebrew, ifin emi esinde ke ndek, koro enye okokutde akamba edidiōñ ke esuene Christ akan ke ñkpọ uwem emi mibighike, ama ekpep akamba ukpep-ñkpọ ntunọ ke akpa-utatan. Koro ñkpọ kiet, enye ama ekpep nditiene Abasi ke edem inyūn ifeheke ibem edisana uduak Esie iso. Ndien oro edi ukpep-ñkpọ emi adade ediwak owo ebe isua 40 ndikpep!

Edi idomo enye emi Moses okosukde idem ọnọ ke ini emi ekedi kiet emi ọkpuhorede eti-eti ye efen ekededi emi enye ekenyenede ke Egypt me ke akai-ikot. Ekedi idomo emi ke ekande, okowutde spirit akpanikọ oro okodude ke Moses; ata suñ-suñ ye nsuhoridem spirit, ata ima nnọ Abasi ye udōn ndikut ete imokpono Abasi ikan ñkpọ efen ekededi.

Ke ini nditọ Israel ekasukde Moses uyo ke Rephidim koro mmōñ mikoduhe inọ mmọ ndiñwōñ, mmọ ekedohọ ete, “Nsinam afo osiode nnyin ntem ke Egypt” (Exodus 17:3). Ke ini mmọ ekebefēde Aaron ndinam eyen-enañ gold nnọ mmọ, mmọ ema etōñ ntak etiñ ebaña Moses nte enye emi akadade mmọ ọworo ọkpōñ isōñ Egypt (Exodus 32:1). Moses ọbọ utọ ikọ emi nte idiōñ idaha nsōñ-ibuot ke esit mmọ. Mmọ ema ewōñore ekpōñ Abasi ye nda-usuñ Esie. Moses eti mmọ ete ke mmọ inamke ñkuni mmọ ye imọ ke edi ye Abasi.

Edi ke ini Abasi eketiñde ọnọ Moses ete ke nditọ Israel ema ebiara enyūn ewōñore etiene ndem, Abasi ke Idemesie okot mmọ ikọt Moses onyūn ọdohọ ete ke Moses akada mmọ ọworo ke Egypt. Abasi ọkọdohọ Moses ayak Imọ man otodo Imọ ikposobo mmọ ofuri-ofuri ke iyaresit Imọ, inyūn inam idut ito ubon eti asaña-utom Imọ, Moses. Abasi akpakanam emi ndien ibiatke eñwōñ Esie ye Abraham, koro Moses okoto ubon Abraham, ndien idut emi ọkpọworo oto Moses okposuk okoto ñko ubon Abraham.

Edi Moses iketiehe nte ediwak owo emi ekpesopde sọp enyime ye udōn itōn ndinyene utọ ifet oro ndikabare ndi ete nnọ idut, man oto do mme owo ke kpukpru emana ekpese mmọ ke ukpono ye uteñe. Moses ekekere abañ ndikpono enyin Abasi akan ukpono idem esie. Nnyin imokut ite, enye ama eti Abasi abañ se nditọ Egypt ekpetiñde ye esuene emi utọ edinam oro akpadade ọsok enyīn Abasi.

Ntededi, idomo oro ikokureke kaña. Abasi ọkpuhore uduak Esie ndisobo nditọ Israel onyūn ọnọ Moses uyo ndida mmọ usuñ nsim isōñ eñwōñ ke ntak ediomi emi Enye akanamde ye Abraham. Edi Abasi ọkọdohọ ete ke Imọ idikaha ye mmọ ke ntak idiok-ñkpọ ye mbukpo esit mmọ. Enye ọkōñwōñ ndidōñ angel ndibem mmọ iso ñkebin mme afai-afai nditọ isōñ oro nsio, ndien eti nda-usuñ Abasi ikpekaha ye mmọ nte mmọ esañade eka do.

Moses ama ofiok esit nditọ Israel. Enye ama ofiok ñko unana idorenyin ke edinam kiet ekededi ibohoke Abasi odu ke esit, ibohoke iso Abasi odu do kpukpru ini. Enye aka iso ekpe Abasi ubok ọnọ nditọ Israel, ke nditi Abasi mbaña ntotuñ ebuana emi enye ke idemesie ekenyenede ye Abasi. “Edieke afo enende iso ye ami, ndien, mbok, wut mi usuñ fo, man mfiok Fi, man Afo enen iso ye ami; nyūn bat mbio emi ke ikọt Fo.” Enye ikebefēke nda-usuñ, uñwam ye odudu kpọt inọ idemesie, edi ama ebeñe ete Abasi afiak ada nditọ Israel onyūn abat mmọ ke ikọt Esie.

“Edinam didie, ndien, efiok ete ke afo enen iso ye ami ye ikọt fo? Nte idighe ke erika emi afo akade ye nnyin? Ntre ke eyedianare mi ye ikọt fo ke kpukpru owo emi edude ke isōñ?” Moses ekedi ada-usuñ akpanikọ, akwa andikpe ubok nnọ owo, ye ata owo Abasi! Ñkohore-idem me udōn obukidem ndinyene enyīn me ukpono ikadaha enye iwaha ikpōñ mme utom emi Abasi ọkōñode enye. Utom esie ke iso Abasi ekedi ndida nditọ Israel usuñ ñka Canaan, idighe nte idut ikpōñ edi nte idut nditọ Abasi! Enye ikayakke baba ñkpọ ndomo kiet ọwōñore enye ọkpōñ utom esie.

Okposuk edi nte Abasi kpukpru ini okosuk esikotde nditọ Israel nte ikọt Moses, Moses kpukpru ini ekesiti Abasi ete ke mmọ edi ikọt Esie ndien ke baba efen ikosioñoke mmọ iworo ke isōñ Egypt ke ebefē Abasi ikpōñ. Moses

okoyom efiok ete ke mme utibe-ñkpọ oro ikotoho enye okposuk edi nte mmọ ekeworode ke enye ama akanyan esañ esie. Mme owo ekeme ndikere nte ke Moses ama enyene akakan odudu ukem nte mme owo ke ofuri emana kpukpru ini emehede ke ndisuhore mme utibe-ñkpọ Abasi nnyuñ mmen ukpono nnọ ndibe odudu emi mme owo enyenede, mme ndidọhọ ke oto obot. Edi Moses ikayakke owo ndomokiet enyene ekikere oro ke ini ekeded; ndien ke kpukpru ekikere ke abaña emi, ke idem ini emi Abasi okonyimede ọworo ọno enye nte idomo, Moses ikabiatke ini ndineñere ikọ oro nnyuñ nnam efiok ete ke nditọ Israel ekedi ikọt Abasi emi Abasi okosioñode ke isoñ Egypt efep ñko ke mme utibe-ñkpọ emi mmọ ekeikutde, ke ubọk Abasi akanam mmọ. (Se ke Exodus 32:7, 11, 31, 34; 33:1, 12, 13, 16; 34:10, 27; Numbers 10:11-13, 33-36).

Ediomi Emi Eketọñode Ntak Esoñọ

Ke ini ema ekedomo Moses ema, ndien nditọ Israel etua mkpọfiok enyuñ efiak etiene Abasi, ekabare esit ekpọn ukpono-ndem (Exodus 33:4), Abasi ama ayarare Idemesie ọno Moses ke akamba usuñ akan eke akpa. Edi Moses ikoyuhọke, edi ama ọsọñọ eyire ke ọkpọsọñ mfọn esie ye Abasi onyuñ osuk aka iso ebeñe uwak edidiọñ ọno nditọ Israel emi osuk akade iso ndisuk ñwut unana ediyom ufọn esie ikpọñ. Ibọro ekedi, eñwọñọ emi Abasi ọkọñwọñode ndinam mfọn Esie asaña ebe ke iso Moses ndinyuñ ntaña akwa enyin Jehovah ke iso ọsuhore-idem ye enyene-odudu ada-usuñ nditọ Israel.

Ke ekem ini, Abasi ama afiak okot Moses ke Obot ke ifet emi enye ndida itiat-ñwed iba nsaña ye enye ndi, emi Abasi editọñode ntak iwet mme ibet Esie ke esit. Ekedi ke ini emi Moses okodude ke Obot oro ke usen 40 ke enye ọkọbọ ata uyama emi akananam owo efen mibọhọ. Do ke ini oro, Abasi okot enyiñ Esie ke iso Moses. Do, owo Abasi emi ama otim ọfiok Enye emi Abasi edide, se Enye edide ọno owo ye se Enye edinamde ọno mmọ emi ebakde Enye.

Ke ini Moses ọkọsuhorede ke Obot Sinai, enye ama etiñ ọno nditọ Israel kpukpru se Abasi eketiñde ọno enye ke Obot oro (Exodus 34:32), ndien ekedi do ke nditọ Israel ekebem iso efiok edisana uduot Abasi. Mmọ ema ekut ete ke Abasi inamke akpanikọ ini kiet, inyuñ iwutke mbọm ini kiet. Mmọ ema ekut ete Enye idighe ifiok ini kiet, ndien onyuñ edi eti ke ini efen. Mmọ ekut ete ke kpukpru ini Enye edi akpanikọ, mbọm, ifiok ye eti. Mmọ edifiok ndien ete ke mfọn-mma Esie edu ke Enye enyuñ enanam ñkpọ kpukpru ini. Mmọ ekebem iso efiok Jehovah nte Enye emi odude ke Idemesie emi akaduakde ndinyaña ikọt esie ke ọkpọsọñ ubọk (Exodus 6:1), edi idaha emi mmọ edifiok Enye nte Andinyaña emi odude uwem emi ekemede, edinyuñ efende mme idiok-ñkpọ mmọ edieke mmọ edituade mkpọfiok ke ofuri esit, ye Abasi akpanikọ emi ekemede, edinyuñ ọno mmọ ufẹn ke nsinsi edieke mmọ mikabakere esit.

Akpan Ntak Ye Utip Editie-ubiọñ

Nnyin imọkut ite baba ñkpọ kiet ikemeke nditre uduak Abasi, iduhe odudu ererimbot me eke hell emi enyenede ukeme ekem nditre ñkọri ke utom Abasi. Nnyin imonyuñ ifiok ite Abasi okpokosuk ananam uduak Esie ke esiode owo efep, edieke Enye mikpanamke ibe ke owo; kaña owo osuk ekekere se ikpeketibede edieke Moses mikpekenyeneke udọñ ndinọ Abasi ubọñ ñkan ndibọ ukpono ererimbot emi nnọ idemesie. Angel Abasi ekpekebem nditọ Israel iso ndibin nditọ Canaan nsio, ndien (nditọ Israel) ekpekeñwana ke mmemidem mmọ nte owo ndisaña ñka isoñ oro, edi Abasi ikpasañake ye mmọ. Ikpọtọñoke ntak isoñ mme itiat ibet oro ndien nnuen-ubọk Abasi ikpekewetke mme nti ibet oro emi edide edisana uduak Abasi. Ndusuk ikpọbọpke ataya ke akai-ikọt, ndien mme uwa usio-isop ye eke edinam-asana ke idiok-ñkpọ ikpoduhe. Ñko ikpọfọpke incense itoro ke itie-uwa gold me Shekinah ndidu ke ufọt mme cherubim.

Edieke Moses mikpanamke akpanikọ inọ Abasi ke utọ usuñ emi, ubọñ Abasi emi okofukde Ataya ke ini ekebọpde enye ikpeketieneke Israel, ñko mme idiọñọ nda-usuñ Abasi ke isua 40 oro ikpokoduhe. Uwut-ñkpọ ikpokoduhe inọ mmọ emi edomode ndisọñ ibuot ye mme ada-usuñ emi Abasi emekde, koro Odudu ikpokoduhe ke Israel ndisobo Korah, Dathan, ye Abiram ke ini mmọ ekesọñde ibuot. Akamba uwut-ñkpọ akpakatak nnyin edieke nnyin mikpekemeke ndikot idahaemi mbaña mbuk mbon-uyep ye idiok utip emi eketienede nditọ Israel ke ini mmọ ekedomode ndiduk isoñ oro ke ini mikedighe uduak Abasi.

Ekese ñkpọ ọkọñọ ke nnyin ndinam mkpe-ubọk akpanikọ mbaña uduak Abasi ke uwem nnyin, ye ke uwem mmọ emi etienede nnyin. Nnyin imekeme ndikọm Abasi koro Moses ọkọsọñode ada ke idomo! Nnyin imekeme ndikọm Abasi ñko inọ mme etie-ubiọñ eken ke ofuri edisana mbuk ikọ Abasi tutu mfin, emi ekeyomde ndikut uforo ke usuñ Abasi ye nte enọde enyiñ Abasi ubọñ akan ñkpọ kiet ekeded ke ofuri ererimbot.

Nditie ubiọñ akpanikọ ekeme, eyenyuñ atak nnyin ñkpọ, edi enyene nti utip. Abasi ama ayarare Idem ọno Moses ke usuñ nte baba owo efen mikenyeneke ke ini oro. Koro ke utọ ini emi enye ọkọdọk obot oro ikpọñ. Ndien koro enye ekenyenede utọ anyan ebuana oro ye Abasi, ọkpọ-iso esie ama ayama ke mbiet-Abasi tutu nditọ Israel emi ekekere ñkpọ isoñ ikpọñ ikekemeke ndise iso esie. Ndusuk, Moses ama enyene esisit mbiet nte enye eketiede ke obot edikpuhore-idem ke ini enye adade ye Jesus ke enyọñ Obot ke ukperedem ini (Luke 9:30, 31). Uyama oro okowut nditọ Israel idaha esie nte ada-usuñ mmọ ke Spirit, onyuñ owut nnyin ñko ete ke Abasi ekeme ndiyak ubọñ Esie nnọ mmọ oro ke edide uduak Esie Enye ndinọ mmọ akwa mfọn (Exodus 33:19). Onyuñ ekpẹp nnyin ete ke

anyan ebuana ye editim nyak idem nnọ Abasi ọkpuhọre eyen mbuọtidem esin ke ata mbiet Abasi enyọñ (1 John 3:1-3).

MME MBUME

1. Nso idi ntak emi eketọñọde ntak esọi itiat mbet enyuñ ewet ibet ke esit?
2. Tiñ baña akwa idomo emi ekenọde Moses nte nnyin ikpepde ke mme ukpep-ńkpọ nnyin idahaemi ye nte enye akanamde akpanikọ ọnọ Abasi ebe ke enye.
3. Adaña ini didie ke Moses eketre udia onyuñ ọbọñ akam ke Obot Sinai ke ini emi?
4. Nso akamba edidiọñ ye ediyarare eke Spirit ke Moses ekenyene oto ke enye ndiyire ke akam?
5. Nso udeme ke nditọ Israel ekenyene ndinam man enim ediomi oro ekenamde ke Obot Sinai?
6. Nso idi ntak emi uduak Abasi ke abaña nditọ Israel okoyomde esobo mme idut Canaan?
7. Siak mme ikpọ ini ita ke isua emi kpukpru iren-owo ke Israel ekenyenede ndiwọrọ nda ke iso Abasi.
8. Nso ikedi ntak emi ekenimde mme ikpọ usọrọ ita emi?
9. Uyama iso Moses okowut nso?
10. Tiñ mme nsio-nsio ido ke uwem Moses emi ekenamde enye edi utọ utibe ada-usuñ ke Spirit ye ọkwọrọ-ikọ oro.